

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2178/2023
22.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Слободан Јовановић адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Министарство здравља, коју заступа Државно правобранилаштво - Одељење у Лесковцу, ради исплате потраживања из радног односа, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 777/2023 од 01.03.2023. године, у седници већа одржаној дана 22.06.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 777/2023 од 01.03.2023. године тако што **СЕ ОДБИЈА** као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Врању П1 293/22 од 13.12.2022. године и **ОДБИЈА** захтев тужене за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 55.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да на име трошкова поступка по ревизији исплати тужиоцу износ од 38.692,00 динара у року од 15 дана од достављања преписа пресуде, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 777/2023 од 01.03.2023. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Врању П1 293/2022 од 13.12.2022. године у првом и другом ставу изреке тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да му, на име потраживања које има према Здравственом центру у Врању по решењу Основног суда у Врању ИИ 4143/2017 од 17.07.2017. године, исплати на име неисплаћених трошкова превоза за долазак и одлазак са рада за период од априла 2013. године до новембра 2014. године новчане износе наведене у том ставу изреке са законском затезном каматом на сваки новчани износ почев од означених датума до исплате, као и износ од 50.300,00 динара на име трошкова парничног поступка у предмету Основног суда у Врању П1 601/2016 са законском затезном каматом од 17.07.2017. године до исплате и износ од 6.992,00 динара на име трошкова извршног поступка у предмету Основног суда у Врању ИИ 4143/2017. Ставом другим изреке, преиначена је одлука о трошковима парничног

поступка садржана у трећем ставу изреке првостепене пресуде тако што је обавезан тужилац да накнади туженој трошкове парничног поступка у износу од 55.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији у складу са чланом 403. став 2. тачка 2. и чланом 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је тужиочева ревизија основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је 13.07.2017. године покренуо извршни поступак против свог послодавца, Здравственог центра у Врању, ради наплате новчаног потраживања из радног односа и парничних трошкова досуђених извршном пресудом Основног суда у Врању П1 601/16 од 13.01.2017. године. Предложено извршење одређено је решењем о извршењу Основног суда у Врању ИИ 4143/2017 од 17.07.2017. године на новчаним средствима извршног дужника са свих његових рачуна. Истим решењем тужиоцу су признати трошкови извршног поступка у износу од 6.992,00 динара. Извршење спроводи јавни извршитељ који је 31.08.2017. године донео закључак о спровођењу извршења ИИ 1588/2017. Извршење није спроведено. Извршни дужник је у непрекидној блокади од 27.04.2016. године. Тужена је оснивач тужиочевог послодавца који се финансира из различитих износа, претежно из средстава добијених од Републичког фонда за здравствено осигурање.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредбе члана 14. став 1. и 3. Закона о стечају у вези са чланом 11. став 1. и 3. истог закона усвојио тужбени захтев. По становишту тог суда, тужена солидарно одговара за обавезе тужиочевог послодавца чији је оснивач, а над којим се не може спровести стечајни поступак иако је остварен један од услова за отварање стечаја - трајна неспособност плаћања.

Другостепени суд је, одлучујући о жалби тужене, преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев. По становишту тог суда, солидарна одговорност тужене у смислу члана 14. став 3. Закона о стечају могла би се установити тек уколико би поступак извршења против извршног дужника - Здравственог центра у Врању, био обустављен применом члана 129. став 1. тачка 6. Закона о извршењу и обезбеђењу јер је извршење постало немогуће и не може да се спроведе из других разлога (пропао је предмет извршења, извршни дужник нема имовину и слично).

По оцени Врховног суда, изложено правно становиште другостепеног суда није правилно, због чега су основани наводи ревидента о погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 14. став 3. Закона о стечају успостављена је законска солидарна одговорност оснивача правног лица над којим се не спроводи стечајни поступак.

Према ставу 1. тог члана, стечајни поступак се не спроводи према правним лицима чији је оснивач Република Србија, Аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, а која се искључиво или претежно финансирају кроз уступљене јавне приходе или из републичког буџета, односно буџета Аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе. Законска солидарна одговорност оснивача, предвиђена наведеном законском одредбом, активира се без испуњења неког додатног услова увек када се у односу на правно лице над којим се не спроводи стечајни поступак оствари неки од услова за отварање стечаја прописаних чланом 11. Закона о стечају.

Одредбом члана 414. став 1. Закона о облигационим односима предвиђено је да сваки дужник солидарне обавезе одговара повериоцу за целу обавезу и поверилац може захтевати њено испуњење од кога хоће све док не буде у потпуности испуњена, али кад један дужник испуни обавезу, она престаје и сви се дужници ослобађају.

У конкретном случају, тужена је оснивач Здравственог центра Врање - тужиоцевог послодавца, који је правноснажном и извршном судском одлуком обавезан на исплату новчаног потраживања тужиоца из радног односа. Послодавац тужиоца се претежно финансира из уступљених јавних прихода (доприноса за обавезно здравствено осигурање) добијених од Републичког фонда за здравствено осигурање. Тужиоцев дужник је у непрекидној блокади дужи временски период, због чега је испуњен услов за отварање стечаја предвиђен чланом 11. став 2. тачка 1. и став 3. Закона о стечају, али се над њим стечајни поступак не може спровести у смислу члана 14. став 1. тог закона, због чега је и настала солидарна одговорност тужене прописана ставом 3. тог члана за обавезе тужиоцевог послодавца утврђене извршном исправом.

Правно становиште другостепеног суда да солидарна одговорност тужене настаје тек након обуставе извршног поступка из разлога предвиђеног чланом 129. став 1. тачка 6. Закона о извршењу и обезбеђењу није прихватљиво. Такво правно становиште нема утемељење у одредби члана 14. став 3. Закона о стечају, а његово прихватање значило би искључење солидарне одговорности тужене и успостављање њене супсидијарне одговорности.

Из наведених разлога, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Одлука о трошковима поступка поступка по ревизији, садржана у другом ставу изреке, донета је на основу члана 165. став 2. у вези са члановима 153. и 154. ЗПП. Тужилац је успео у поступку по ревизији и зато има право на накнаду трошкова тог поступка у износу од 18.000,00 динара за састав ревизије и у висини судске таксе за ревизију и одлуку по ревизији у траженим износима од по 10.346,00 динара.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић